

KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ
KECSKEMÉT

DALLOS SZILVIA

AKVÁRIUM

BEMUTATÓ 1973. MÁJUS 11.

DALLOS SZILVIA:

AKVÁRIUM

Játék 2 részben

SZEREPLŐK:

Sásdi	<i>Fekete Tibor</i>
Sásdiné (Hilda)	<i>Jászai-díjas</i>
Korodi	<i>Mojzes Mária</i>
Korodiné	<i>Kölgyesi György</i>
Szántó	<i>Bende Ildikó</i>
Szántóné (Vera)	<i>Kautzky Ervin</i>
Farkas	<i>Dévay Camilla</i>
Vencel néni	<i>Major Pál</i>
Koltai	<i>Koós Olga</i>
Halász	<i>Hetényi Pál</i>
Marika, a felesége	<i>Piróth Gyula</i>
Marosi	<i>Faluhelyi Magda</i>
Barbara	<i>Juhász Tibor</i>
Kis ember	<i>Kopetty Lia</i>
Kántor	<i>Budai László</i>
Lajos bácsi	<i>Mezey Lajos</i>
Fehérköpenyes nő	<i>Boross István</i>
Zöldköpenyes nő	<i>Turcsokya Gabriella</i>
Bözsi, szobalány	<i>Lukács Kati</i>
	<i>Vancsik Mária</i>

Úszó-üzletfelek, mentők

Díszlet: *Jánosa Lajos* m. v.

Jelmez: *Poós Éva*

Rendező: *ORBÁN TIBOR*

Beszélgetés a SZERZŐVEL

— Izgul?

— Nagyon.

— Pedig most nem mint színész néz szembe a közönséggel.

— Most is ugyanazt az izgalmat érzem, mint amikor a Színművészeti Főiskola elvégzése után első premieremre készültem az egri Gárdonyi Géza Színházban.

— Gondolta-e akkor, hogy néhány év múlva, mint szerző lép be egy színház kapuján?

— Nem. Akkor még nem. Bár abban az időben már megvolt a „figuratárom”.

— Figuratár?

— Igen. Főiskolás koromban kezdtem el írni. Volt egy füzetem, amely tele volt mindenféle furcsa emberekkel, helyzetekkel, akikkel, amikkel találkoztam utcán, közértben, pályaudvaron, villamoson. Kezdetben csak azt a célt szolgálta a „figuratár”, hogy színészi feladataimban nyújtson majd segítséget. Gondoltam, ha munkám során szükség lesz egy-egy érdekes típusra, fellapozom a figuratárat és kiemelek lapjairól egy-két figurát. Azonban én is furcsa helyzetbe kerültem. Egy idő után hiába próbáltam belebújni a figurák bőrébe, nem sikerült. Képtelen voltam felidézni magamban az élmény erejét, hangulatát. Semmi érzelmet nem váltottak ki belőlem az általam leírt emberek, helyzetek. Megmerevedtek. Az egész „figuratár” panoptikumná változott. Rájöttem, hogy nem elegendő megörökíteni valamit, úgy, mint egy fényképet. Újra hozzáláttam az íráshoz. Most már a harmadik dimenziót is kerestem. Ki miért viselkedik így vagy úgy, miért kerülhetett ilyen, vagy olyan helyzetbe? Ezek az írások már kisebb-nagyobb jobb és rosszabb novellák voltak.

— Hol nyílt először lehetősége arra, hogy, mint író jelentkezhessek?

— A Rádióban. Egyszer egy szerkesztő belelapozott a „figuratárba”. Ezután sok rádiónovella, kis rádiójáték megírására, illetve bemutatására kaptam lehetőséget.

— Úgy tudom, az egyik rádiónovellája éppen mostanában nyert díjat Prágában a „Békét Vietnamnak” elnevezésű pályázaton, amelyet a Nemzetközi Újságíró Szövetség hirdetett meg.

— Igen. A „Tűzszünet”. A történet egy vietnami katonáról szól, akinek csak 48 órája van az életre

— A témáit általában a mából meríti?

— Többnyire. Legjobban az a kor érdekel, amelyben élek.

— Társíróként vett részt a „Levelek Margitnak” című tévéfilm forgatókönyvének megírásában. A történet 1944-ben játszódik, egy munkaszolgálatos táborban.

- A témáit általában a mából meríti?
- Minden olyan téma közel áll hozzám, amelyben meg lehet védeni az embert, az emberi méltóságot az önzés, az önkényeskedés ellen.
- Játzott-e már saját írásaiban, rádiójátékaiban, filmjeiben?
- Nem. Azt hiszem, állandóan javítanám a szöveggönyvet és így soha sem fejeződhetnének be a felvételek.
- Önt a közönség talán a hangjáról ismeri a legjobban. Számos szinkronfilm-szerep fűződik a nevéhez.
- Szinkronizálni nagyon szeretek. Nincs a világon még egy ilyen „színház”, ahol ennyiféle szerepet eljátszhattam volna. Az Irodalmi Színpadnál eltöltött évek után most a Pannónia Filmstúdió színésztársulatának vagyok a tagja.
- Hogyan fér meg egymás mellett a színésznő és az író?
- Jól. Játsszom, szöveget tanulok, figyelek és sokat kérdezek. Ez mindkettőnknek jó: a színészi eszközöket gazdagítja, az író pedig új felismerésekkel és figurákkal látja el.

Dallos Szilvia

Hatodik nyilatkozat

Öt alkalommal, ahányszor csak sorra került, megpróbáltam kibújni a lehetetlen feladat alól, hogy a Műsorfüzetben előzetesen nyilatkozzam az ilyenkor még csak születőben levő előadásról. Ez a hatodik eset. Babona? Önbizalomhiány? Titokzatoskodás? Azt hiszem, remélem, hogy ez se, az se. Nem lehet ilyen kis terjedelemben elmondani mindazt, ami ezt a tartózkodást kiváltja bennem. Talán a legfontosabbat mégis.

A legfontosabb, ami ilyenkor elhallgattat az, hogy nem én vagyok illetékes, vagyis nem én egyedül vagyok illetékes nyilatkozni a készülőben levő előadásról. Miért nem nyilatkoznak a színészek, akik egyelőre csak ismerkednek a szerepükkel, hogy mit akarnak „kihozni” belőle? Milyenek akarnak lenni? És hogyan akarják? Bármelyiküket kérdeznék meg, most csak azt válaszolhatnánk, hogy fogalmunk sincs a megoldásról. A szerepükről beszélnének, a próba nehézségeiről, a darabról. A majdani alakításról, amit majd a Közönség lát és ítél meg, szemérmesen hallgatnának. Csak zárójelben, de meg kell jegyezni, hogy a nyomdai átfutási idő teszi ilyen képtelenné a helyzetet, három-négy héttel vagyunk a premier előtt, mikor ezeket a sorokat nyomdába kell adnunk, hogy Önök időben kézhez kapják!

A színészek tehát, az előadás tulajdonképpeni résztvevői hallgatnak. Pedig az előadás úgyszólván kizárólag rájuk épül, a dészlet, a jelmez, a maszkok éppencsak kiegészítői az ő munkájuknak. Ők azonban még nem tudják megmondani, hogy bele tudnak-e bújni a szerző által teremtett szerepbe: saját gondolataikként el tudják-e mondani az idegen szöveget; élni tudnak-e a megteremtett helyzetekkel — ha egyáltalában megteremnek helyzetek! És most tessék elgondolni, hogy a rendező, akinek valami elképzelése persze van a későbbi előadásról a darab első elolvasása után is, a rendező találkozik a színészekkel és elmondja az elképzelését. És a színészek ismerkedve a szereppel, sorra-rendre meglik ennek a kezdeti elgondolásnak a hibáit. És a rendező eredeti elképzelése már réges-régen romokban hever, — a színészek még csak ismerkednek a szerepükkel! —, mikor valaki elmegy a tépett lélekkel ide-oda rohanó rendező mellett és csak úgy kedvesen utánaszól: „Ugye nem felejtet el a Műsorfüzetbe az előzetest? Csak éppen valamit az előadásról...” A rendező beesik a próbára, hogy elképzelésének újabb ellentmondásaira hívják fel a figyelmét a színészek — akik még csak ismerkednek a szereppel — és közben elgondolkozik rajta, hogy mit is írjon az előadásról, az elképzelésről — és rájön, hogy hatodszorra sem tehet egyebet: hallgat.

Orbán Tibor

*Fekete Tibor — Dallos Szilvia — Dévay Camilla (félig takarva) —
Orbán Tibor*

NŐI ÍRÓK

KECSKEMÉTEN

Író és nőíró — szerencsétlen megkülönböztetés, az irodalomtörténet tanúsítja, hogy a szépnem tollat forgató képviselői mindig tiltakoztak ellene, egy férfiuralmú világ, közgondolkodás megszégyenítő kategóriájának vélték.

Korántsem akarjuk magunkra zúdítni azok haragját, akiktől jogosan elvárhatjuk, mégis használjuk a nőíró kifejezést, éppen elismerésként, hiszen a kecskeméti Katona József Színháznak az elmúlt évek során éppen velük volt szerencséje.

Kezdődött Raffai Saroltával, folytatódott Galgóczi Erzsébettel. Mindketten sikert arattak — ez az első, amit azonnal le kell szögeznünk. Mindketten indulatokat kavartak, nemcsak elismerésre, hanem vitára is ingereltek — ez is hozzátartozik a teljes igazsághoz.

A fenti két író műveiben legelső sorban a közéleti érzékenység, a társadalmi szintű gondolkodás intenzitása ragadta meg a nézőt. Ez az érzékenység nem kímélte, nem szebbítette meg a tényeket, de kritikáját úgy csoportosította, hogy a néző a darab megtekintése után a változtatás felismert szükségességével hagyja el a színházat.

Dallos Szilvia darabja is ezt a hagyományt akarja folytatni.

A satíra eszközeivel veszi célba a fonákságokat, nevettet és elrémízt és reméljük mozgósít is.

Jelenet Raffai Sarolta: Diplomások c. művéből

Bende Ildikó, Moór Mariann, Fekete Tibor

Jelenet Galgóczi Erzsébet: A főügyész felesége c. művéből

Körtvélyessy Zsolt, Jobba Gabriella, Gyulai Antal, Kéry Edit

*Piróth Gyula — Fekete Tibor
Hátul Mojzes Mária (félíg takarva)*

*Hetényi Pál — Kopetty Lia
Hátul Piróth Gyula —
Faluhelyi Magda*

Koós Olga — Faluhelyi Magda

Fekete Tibor — Major Pál — Dévay Camilla — Piroth Gyula —
Bende Ildikó — Háttul: Kölggyessy György — Faluhelyi Magda

10 év prózai ösbemutatói

Kecskeméten

1. H. Márjás Magda: <i>Örökösök</i> . Színmű	1964. január 14.
2. Remenyik Zsigmond: <i>Saroküzlet</i> . Szatíra	1965. január 15.
3. Gyárfás Miklós: <i>Kényszerleszállás</i> . Vígjáték	1965. november 26.
4. Soós György: <i>Köznapi legenda</i> . Színjáték	1966. április 29.
5. Móricz Zs.—Móricz V.: <i>Boszorkány</i> . Dráma	1966. december 2.
6. Szüts György: <i>Szeretni tudni kell</i> . Vígjáték	1967. május 17.
7. Raffai Sarolta: <i>Egyszál magam</i> . Dráma	1967. december 8.
8. Pap Károly: <i>Mózes, a szabadító</i> . Dráma	1968. január 19.
9. Végh Antal: <i>Holnap vasárnap</i> . Színmű	1969. február 7.
10. Raffai Sarolta: <i>Diplomások</i> . Színjáték	1969. március 14.
11. Czákó Zs.—Budai F.: <i>László király</i> .
Történelmi dráma	1969. október 24.
12. Csák Gyula: <i>A nagy kísérlet</i> .
Szatirikus vígjáték	1970. január 9.
13. Galgóczy Erzsébet: <i>A főügyész felesége</i> .
Színjáték	1970. április 14.
14. Fekete Sándor: <i>Borostyán, a vándorszínész</i> .
Jelenetek Petőfi életéből	1972. december 30.
15. Kocsis István: <i>A korona aranyból van</i> . Dráma	1973. április 6.

Évadzáró bemutatónk:

DISSZIDÁLNI PESTRE IS LEHET

műsornaptára

Május 25. péntek este 7 óra	Katona-bérlet
Május 26. szombat este 7 óra	Csontos-bérlet
Május 27. vasárnap du. 3 óra	Tsz. és nyugdíjas-bérlet
Május 27. vasárnap este 7 óra	Madách-bérlet
Május 28. hétfő	Szünnap
Május 29. kedd este 7 óra	Somlay-bérlet
Május 30. szerda este 7 óra	Bajor-bérlet
Május 31. csütörtök este 7 óra	Déryné-bérlet
Június 1. péntek este 7 óra	Blaha-bérlet
Június 2. szombat este 7 óra	Jászhai-bérlet
Június 3. vasárnap du. 3 óra	Móra-bérlet
Június 3. vasárnap este 7 óra	Bérletszünet
Június 4. hétfő	Szünnap
Június 5. kedd este 7 óra	Bérletszünet
Június 6. szerda este 7 óra	Bérletszünet
Június 7. csütörtök este 7 óra	Arany-bérlet
Június 8. péntek este 7 óra	Bérletszünet
Június 9. szombat este 7 óra	Berky-bérlet
Június 10. vasárnap du. 3 óra	Bérletszünet
Június 10. vasárnap este 7 óra	Bérletszünet

Előbérletezés nagyobb kedvezmény!

Az évadnak még nincs is vége
bérletét a jövő évre
már tavasszal megválthatja!

Előbérletezés május 22-től
június 10-ig

Kedves Bérelőinket várjuk
a Szervezői Irodában!

A hátsó lapon:
Jánosa Lajos díszletterve m. v.

Ára: 3,— Ft

